

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення (повні учасники), а інші учасники присутні в діяльності товариства лише своїми вкладами (вкладники).

Залежно від виду господарських товариств можна вказати на корпоративні права акціонерів та інших учасників. Залежно від юридичної природи правомочностей, що становлять зміст корпоративних прав, можуть бути майнові, немайнові та організаційні права. Залежно від наявності в учасників господарських товариств привілеїв порівняно з іншими особами слід виокремити їх майнові права.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дзера І.О. Цивільно-правові засоби захисту права власності в Україні / І.О. Дзера. – К.: Юрінком Інтер, – 2001. – С. 32.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2003. – № 18, №19-20, № 21-22, ст.144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
4. Кравчук В.М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: [монографія] / В.М. Кравчук. – Львів: Край, 2009. – С. 5.
5. Тимченко Г.П. Способи та процесуальні форми захисту цивільних прав: автореф. дис...кандидата юридичних наук / Г.П. Тимченко. – Харків, 2002. – С. 9.
6. Бутнев В.В. К понятию механизма защиты субъективных прав / В.В. Бутнев. // Субъективное право: проблемы осуществления и защиты. – Владивосток, – 1989. – С. 10.
7. Кравченко С.С. Право участі, корпоративні права та підприємницька діяльність учасників товариств / С.С. Кравченко // Право України. – 2007. –№2. – С. 66-69.

ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ОДНА З НАЙЕФЕКТИВНІШИХ ФОРМ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ КРИЗИ

Мозговий Д.В.

студент I курсу Навчально-наукового інституту бізнес-технологій "УАБС"

Сумського державного університету

Науковий керівник: Маланчук Т.В.

к.ю.н., доцент кафедри ЦПДФП ННІ права

Сумського державного університету

На даний момент Україна перебуває у глибокій політичній і соціальній кризі, що підштовхує до пошуку нових форм та підходів до ведення бізнесу. В умовах обмеження

ресурсів та проблем з товарообігом, інвестиції, які користувалися великим попитом стають дуже ризикованими. Тому спеціалісти з ведення бізнесу зазначають про вигідність застосування франчайзингових технологій для подальшого мінімізування ризиків на ринку.

Франчайзинг – це підприємницька діяльність, за якою на договірній основі одна сторона (франчайзер) зобов'язується передати іншій стороні (франчайзі) за винагороду на визначений строк комплекс виключних прав на використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, послуг, технологічного процесу та (або) спеціалізованого обладнання, ноу-хау, комерційної інформації, що охороняється законом, а також інших передбачених договором об'єктів виключних прав (франшизу) [1, с.102]. Такий вид підприємницької діяльності, користується попитом у всьому світі. Спільна праця як загальновідомого бренду, так і підприємця, що забажав розвивати цей бренд у своїй діяльності, вигідний для обох сторін як з фінансової, так і правової точки зору. Однією з ключових проблем, які заважають сьогодні стрімко розвинути малий та середній бізнес на основі франчайзингу, є наявність прогалин в законодавстві України щодо регулювання даних правовідносин.

На сьогоднішній день, українське законодавство не містить визначення договору франчайзингу або франшизи. Найбільш спорідненим із зазначеним поняттям є комерційна концесія, яка врегульована як Цивільним кодексом, так і Господарським кодексом України. Відповідно до статті 1115 Цивільного кодексу за договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав з метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару та (або) надання послуг.

Багато аналітиків вважають, що поняття комерційної концесії не зовсім тотожне із франчайзингом, і пропонують прийняти окремий Закон «Про франчайзинг», в якому будуть прописані всі поняття, порядок укладання та виконання договорів, відповідальність за порушення тощо. Відповідний законопроект було зареєстровано у Верховній Раді України ще 08.11.2001 р., проте до цього часу його не прийнято. З іншого боку, прийняття окремого закону поряд із положеннями ЦК та ГК щодо комерційної концесії може призвести до існування різних за змістом норм, що тільки ускладнить розвиток франчайзингу на вітчизняному ринку [2].

Таким чином, для підтримки розвитку франчайзингу в Україні необхідне вдосконалення правової бази в напрямку підвищення захищеності як франчайзера, так і франчайзі. На нашу думку, для визначення назриваючих проблем і прийняття своєчасних рішень для їх ліквідації слід здійснювати детальний моніторинг всієї франчайзингової

мережі. Цю функцію, а також консультаційну, освітню та інформаційну підтримку франчайзерів і франчайзі необхідно вбудувати в систему регіональної підтримки малого та середнього бізнесу, посилити в цих процесах вплив і роль Асоціації франчайзингу в Україні.

Дослідження та прогнози, які щорічно робить Міжнародна Асоціація франчайзингу, вказують на те, що незважаючи на проблеми економічного спаду у світі, один сектор економіки має стійкий ріст – це франчайзинг [3]. Саме тому ринок франчайзингу можна розглядати як перспективний напрямок для ведення комерційної діяльності на території України та варто очікувати збільшення кількості франчайзерів та, особливо, франчайзі.

Франчайзинг має перелік переваг, які дозволяють знизити операційні витрати та підвищити ефективність виробничої діяльності, що особливо важливо для України в сучасних умовах.

Слід зазначити, що франчайзинг має широкі перспективні можливості для розвитку в Україні, є перспективним напрямком економічної діяльності і найближчими роками можна буде спостерігати зростання цього сегменту ринку. Адже за умови, коли більшість бізнес-проектів стають збитковими, франчайзинг залишається прибутковим бізнесом як для франчайзера, так і для франчайзі. Загалом, система франчайзингу має ряд переваг в організації бізнесу з меншими затратами та з більшою ефективністю, що підвищує конкурентноспроможність вітчизняної економіки.

Аналізуючи стан франчайзингових відносин в Україні, можна сказати, що однією з основних рис українського франчайзингу є присутність іноземного елемента. Це викликає певні правові проблеми: з'ясування правосуб'єктності іноземної сторони; правове регулювання і захист виняткових прав промислової власності; відповідність українського законодавства міжнародним нормам і угодам. Отже, забезпечення правової охорони інтелектуальної власності шляхом законодавчого врегулювання та впорядкування законодавчої бази франчайзингу, відповідно до міжнародних угод, є невід'ємними умовами впровадження та розвитку франчайзингу на українському ринку.

Необхідність розвитку франчайзингу в Україні зумовлена втратою ринків збуту багатьма вітчизняними підприємствами в умовах загострення конкуренції на внутрішніх ринках, відсутністю достатніх фінансових можливостей для запровадження нових технологій у виробництво, неконкурентноспроможністю порівняно з іноземними фірмами.

Вважаємо, що для вирішення вище зазначених проблем необхідно лобювати у Верховній Раді прийняття Закону про франчайзинг. Тому що для полегшення ведення

комерційної діяльності та функціонування будь-якого бізнесу потрібно мати ефективне правове поле. Також, на нашу думку, необхідно створити орган контролю діяльності ринку франчайзингу та створити програму навчання для підготовки спеціалістів у сфері франчайзингу. На сьогодні в Україні є навчально-консультаційні центри з франчайзингу, але лише у великих містах (наприклад, Британська програма «відкритий Університет франчайзингу» у Києві при Міжнародному інституті бізнесу). Однак, необхідно створити такі центри по всій Україні. Необхідним є й законодавче закріплення надання можливості застосування франчайзі ведення спрощеної системи бухгалтерського обліку [4]. На нашу думку, необхідно наблизити як законодавство, так і термінологію франчайзингу до світової практики, що особливо важливо для створення франчайзингових систем за участю іноземного капіталу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Семененко І. М. Використання франчайзингу в діяльності промислових підприємств / науковий журнал «БІЗНЕС ІНФОРМ» № 7 2012 р.: [Електронний ресурс] / Режим доступу: // http://business-inform.net/pdf/2012/7_0/titul.pdf
2. Инна Рудник. Франчайзинг в Украине: современные тенденции: [Електронний ресурс] / Режим доступу: // <http://lp.ua/ru/media/publications/article/3-publications/1212-franchising-in-ukraine-modern-trends>
3. Ріст франчайзингу в США 2016 р. Звіт Міжнародної асоціації франчайзингу. IFA, «US franchises settogrowin 2016 Report»: [Електронний ресурс] / Режим доступу: // <http://www.franchise.org/>
4. Проблеми та перспективи розвитку франчайзингу в Україні. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції: [Електронний ресурс] / Режим доступу: // <http://knigilib.net/book/30-problemi-suchasnoyi-ekonomiki-materiali-i-mizhnarodnoyi-naukovo-praktichnoyi-konferenciyi/27-problemi-ta-perspektivi-rozvitku-franchajzingu-v-ukrayini.html>

ПРОБЛЕМИ ПІДВІДОМЧОСТІ КОРПОРАТИВНИХ СПОРІВ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДАМ

Курафєєва Тетяна Сергіївна
студентка 5 курсу групи Юм-61
ННІ права Сумського державного університету

Визначення корпоративних прав та корпоративних правовідносин знайшло своє закріплення в Господарському кодексі України . Корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що